

ཆ། III ཆས། ཆ།

to go; to depart; to set out འདོད་ཐོག་ཏུ་
མྱིན་ཏེ་ཆས་སོ། [It] was [like] a wish come true,
and so [we] set out. {GCG} • ལངས་ནས་ཆས།
Having gotten up, [he] left. {A4C-C} • ཏུ་གར་
ཏུ་ཆས། [We] set off for India. {GCG}

ཆག། III ཆགས། ཆག།

to be broken; to break མཆེ་བ་ཡ་གཅིག་ཆག།
One of [his] tusks is broken. {GGT}

COLLOC.:

གོར་མ་ཆག་གོར་མ་ཆགས། གོར་མ་ཆག འ
to be certain; to be without a doubt • {LCh}
avaśyam (= gor ma chag par) རྩེ་སྒྲ་མ་རྩེ་
བརྩུན་འང་མ་དབངས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པར་གོར་
མ་ཆག་གོ། It is certain that the Foremost Lama
[Tsongkhapa] is an emanation of the revered
Mañjuśrī! • ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་གོར་
མ་ཆག། Without a doubt [this is] something that
is to be understood.

རྩར་ཆག་རྩར་ཆགས། རྩར་ཆག འ to be corrupt;
to be broken; to be malformed སྐད་རིགས་
བཞི་ནི། ལེགས་པར་སྐྱར་བ་ལྟེན་སྐད། བླ་ཀྱི་ཏ་
རང་བཞིན་པའི་སྐད། ཡ་བ་རྩེ་གྲ་རྩར་ཆག་གི་
སྐད། བླ་ཤ་ཅི་ཤ་ཟེན་སྐད་རྩམས་སོ། The four
languages are: (1) Sanskrit, the language of
the gods, (2) Prakṛt, the ordinary language,
(3) Apabhraṃśa, the corrupted language,
and (4) Piśāci, the language of cannibals. •
ཕྱག་བསྐལ་གྱིས་གཟིར་བས་ན་མིང་མི་གསལ་
བ་རྩར་ཆགས་པའི་སྐད་ཀྱིས་སྤྲ། Since they are

tormented with suffering, their words are pro-
nounced in an unclear and corrupted language.

SEE ALSO གཅོག་

ཆགས།¹ II ཆགས། ཆགས།

**1. to be attached (to); to be smeared (on); to
adhere (to)** འོ་སྒོ་སྒོས་ངན་པ་བྱུང་ཅི་ཆགས། Id-
iot! Why are you so attached [to her]? {A4C} •
སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་ས་ལ་མ་རིག་པར་ནམ་མཁའ་
ལ་འཆག་བཞིན་ཏུ་... [Then,] without touching
the earth—just four finger-widths [above it]—
as if [she] were attached to the sky, ...

neg. **to be unattached (to); to not adhere (i.e.,
not understand)** འ {BMH} asaṅgatvād ལུས་
ལ་གནས་ཀྱང་མ་ཆགས། Although [he] abides
in the body, [he] is unattached [to it]. {BMH}
• གཞུང་འདིས་རང་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་
ལུལ་ལ་ངེས་ལུལ་གྱིས་བྱུང་པར་བསྟན་པར་འདོད་
པ་ནི་རྩམ་གཞག་མ་ཆགས། Those who hold that
this passage teaches that in our system the held
object of an ascertaining consciousness must
be [its] object of ascertainment have not under-
stood this presentation. {DPV-G}

COLLOC.:

ཀྱན་ཏུ་ཆགས།¹ ཀྱན་ཏུ་ཆགས། ཀྱན་ཏུ་ཆགས། འ
to be fixated; to be transfixed • {KD} ākrāntaṃ
jāyate འབད་བ་ལ་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་པས་བྱུང་ཟེད་
དག་ལ་འཛིན་པ་འབྱུང་། Because of being fix-
ated on pleasure, grasping at women occurs.
{A4C-C} • ཆགས་པ་ཡིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཡི། ཡིད་ནི་
ཀྱན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར། The minds of transmi-
grators also have been transfixed with desire.